

การบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

Management of school learning resources expands educational opportunities in San
Kamphaeng District. Under the jurisdiction of the Chiang Mai Primary Educational
Service Area Office 1

กมลวรรณ ฐระการ Kamonwan Thurakan
ธีระภัทร ประสมสุข Teerapat Prasomsuk
เสกชัย ชมภูณูช Sekchai Chompoonuch
จันทระฉาย ยมสูงเนิน Janchai Yomsungnern
มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่
North-chiang mai university
g653302010@northcm.ac.th

Received 2024/03/12

Revised 2024/08/16

Accepted 2024/08/25

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 วิธีการวิจัยเชิงผสมผสานประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษารวมจำนวนทั้งหมด 101 คน และผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์ โดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ตรวจสอบโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา มีความเชื่อมั่น 0.78 และแบบสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1) การบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า 1) ด้านหลักการมีส่วนร่วม 2) ด้านการวางแผนบริหารแหล่งเรียนรู้ 3) ด้านการดำเนินการบริหารแหล่งเรียนรู้ 4) ด้านการประเมินผล

การบริหารแหล่งเรียนรู้ 5) ด้านการตรวจสอบ ติดตามการบริหารแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับ มากทุกด้าน ตามลำดับ

2) แนวทางการพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาใน อำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า 1) การ วางแผน กำหนดนโยบายที่ชัดเจนจากหลักสูตรและเป้าหมายที่ชัดเจน 2) การดำเนินการ จัดตั้ง คณะกรรมการ, จัดอบรม, และจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ 3) การตรวจสอบและติดตาม แต่งตั้ง คณะกรรมการนิเทศ ติดตาม และประเมิน, จัดทำรายงาน และเผยแพร่ผลการดำเนินงาน 4) การ ประเมินผล กำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหาร 5) การมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้หน่วยงาน ภายนอกมีบทบาท และระดมทรัพยากรสนับสนุนจากภาคเอกชน 6) การพัฒนา สนับสนุนการพัฒนา ระบบอินเทอร์เน็ตและการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ส่งผลให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์

คำสำคัญ : การบริหารแหล่งเรียนรู้, โรงเรียนขยายโอกาส.

Abstract

This research aimed to 1) study the management of learning resources of schools expanding educational opportunities in San Kamphaeng District, under the Office of the Primary Educational Service Area 1 , Chiang Mai, and 2) study the management guidelines of learning resources of schools expanding educational opportunities in San Kamphaeng District, under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Chiang Mai. The research method was a mixed-method research. The population used in the research were school administrators, teachers, and school board chairmen, totaling 101 persons, and 5 qualified persons for interviews, who were specifically selected. The research instruments were questionnaires, which were tested by the alpha coefficient method, with a reliability of 0.78, and interview forms, using content analysis. The statistics used for data analysis were percentages, means, and standard deviations.

The research results found that:

1) The principle of participation, 2) the planning of learning resource management, 3) the implementation of learning resource management, 4) the evaluation of learning resource management, and 5) the inspection and monitoring of learning resource management. Overall, it is at a high level in all aspects, respectively.

2) The development guidelines for learning resource management of schools expanding educational opportunities in San Kamphaeng District, under the Office of the Primary Educational Service Area, Chiang Mai Area 1, found that 1) planning, setting clear policies from the curriculum and clear goals 2) implementation, establishing committees, organizing training, and allocating sufficient budget 3) inspection and monitoring, appointing committees to supervise, monitor, and evaluate, preparing reports, and disseminating the results of operations 4) evaluation, supervision, monitoring, and evaluation of management 5) participation, giving opportunities for external agencies to play a role, and mobilizing funds to support from the private sector 6) development, supporting the development of the internet system and the use of technology in teaching and learning management to cover all areas, resulting in students learning through online media

Keywords: Learning Resource Management, Schools Expanding Educational Opportunities.

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) มีการกำหนดแนวทางในการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 ซึ่งมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น การจัดการและปรับระบบการบริหารจัดการผู้เรียน และการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนรู้ที่มีความสำคัญในปัจจุบัน วิสัยทัศน์ในการศึกษาที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิตสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และคุณธรรมในการจัดการศึกษาให้ทุกคนมีโอกาสเรียนรู้และได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ รวมถึงการกระจายอำนาจการบริหารจัดการเรียนรู้สู่สถานศึกษา เขตพื้นที่ และองค์กรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาทุกช่วงวัยโดยการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13, พ.ศ. 2566–2570)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางในการจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 โดยหลักการจัดการศึกษา ข้อที่ 1 กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการได้รับโอกาสการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมทั้งมีความพร้อมในการทำงานตามความสนใจและความต้องการของตลาดแรงงาน ข้อที่ 3 เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยมีพันธกิจที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน ชุมชน และสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, พ.ศ. 2560–2579) ทั้งนี้ คณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายใน โดยเน้นมาตรฐานที่ 3 ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับบริบทของโรงเรียนและชุมชนท้องถิ่น โดยการนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาจัดการเรียนการสอน (กระทรวงศึกษาธิการ, พ.ศ. 2560–2570) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2563–2565 เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2580 โดยกำหนดนโยบายและจุดเน้นยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมุ่งมั่นและทุ่มเท (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2563–2565, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1)

การบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญในการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและในชุมชนอย่างเต็มที่ ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (อ้างถึงใน กมลพร ภูมิพลับ, พ.ศ. 2564:106) ดังนั้น จากการศึกษาเอกสารรายงานการดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีปัญหาด้านการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ เช่น ขาดการวางแผนการจัดและส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่เป็นระบบ ขาดการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้บางแห่งขาดการเข้าใช้ เช่น แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน แหล่งการเรียนรู้ที่เน้นอาชีพ เป็นต้น นอกจากนี้ยังขาดงบประมาณในการจัดแหล่งเรียนรู้ ขาดการกำกับติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ และขาดอุปกรณ์เทคโนโลยี (ผลการรายงานการดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ปี พ.ศ. 2565)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 เพื่อพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอ สันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 โดยการสังเคราะห์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการบริหารแหล่งเรียนรู้ของขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า การศึกษาแบ่ง ออกเป็น 6 ด้าน 1) ด้านการวางแผนบริหารแหล่งเรียนรู้ 2) ด้านการดำเนินการใช้แหล่งเรียนรู้ 3) ด้านการตรวจสอบ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ 4) ด้านการประเมินผลกรณำแหล่งเรียนรู้ไปใช้ 5) ด้าน หลักการมีส่วนร่วม และ 6) ด้านระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ ผู้วิจัยนำมา ประยุกต์ใช้ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาของ โรงเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ครูผู้สอน จำนวน 91 คน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 101 คน โดย คัดเลือกจากประชากรทั้งหมด และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ฉบับที่ 1. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 แบ่งเป็น 3 ตอน มีเนื้อหาและรูปแบบ แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีเนื้อหาและรูปแบบ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ /อายุ/ ตำแหน่ง /วุฒิการศึกษา / ประสบการณ์ทำงาน เป็นแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย แม่ณาจร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ 1.ด้านการวางแผนบริหารแหล่งเรียนรู้ 2.ด้านการนำแผนสู่การปฏิบัติ 3.ด้านการตรวจสอบ ทบทวน กำกับ ติดตามการบริหารแหล่งเรียนรู้ 4.ด้านการสรุป และรายงานผลการบริหารแหล่งเรียนรู้ 5.ด้าน การบริหารแบบมีส่วนร่วม 6.ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารแหล่งเรียนรู้

ฉบับที่ 2. เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) เกี่ยวกับแนวทางการ พัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ชื่อ-สกุล / ตำแหน่ง / สถานที่ ทำงาน / วันเวลาที่ทำการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ซึ่งขั้นตอนการสัมภาษณ์จะดำเนินการหลังจากเก็บข้อมูลชุดแรกและวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 3 ขั้นตอนเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1) การทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ด้วยการนำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยเทคนิค IOC (Index of Item-objective Congruence) โดยพิจารณาจากค่า IOC ที่มากกว่า 0.5 ขึ้นไป

2) การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) หรือความสอดคล้องภายในด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าแอลฟาตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

3) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและมีความสมบูรณ์นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และวิเคราะห์สังเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพงในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 เป็นรายด้าน ดังนี้

การบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับปฏิบัติ		
			ผล
1.ด้านการวางแผนบริหารแหล่งเรียนรู้	4.34	0.62	มาก
2.ด้านการดำเนินการบริหารแหล่งเรียนรู้	4.29	0.52	มาก
3.ด้านการตรวจสอบ ติดตามการบริหารแหล่งเรียนรู้	4.27	0.63	มาก
4.ด้านการประเมินผลการบริหารแหล่งเรียนรู้	4.28	0.51	มาก
5.ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.44	0.51	มาก
6.ด้านระบบเทคโนโลยีการบริหารแหล่งเรียนรู้	4.27	0.56	มาก
รวม	4.32	0.56	มาก

ตารางที่ 1 การบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก) รองลงมาคือ ด้านการวางแผนบริหารแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ด้านการดำเนินการบริหารแหล่งเรียนรู้ ด้านการประเมินผลการบริหารแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับและด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ ด้านการตรวจสอบ ติดตามการบริหารแหล่งเรียนรู้และด้านระบบเทคโนโลยีการบริหารแหล่งเรียนรู้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2. แนวทางการพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

ด้านการวางแผนบริหารแหล่งเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนาที่กำหนดนโยบายส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากหลักสูตร สถานศึกษา กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน วางแผนการทำงานอย่างมีระบบจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และมีการประสานกับทีมงาน เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ราบรื่น และบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความเข้าใจแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง กำหนดการประชุมจัดทำแผนและปฏิทินการดำเนินงาน อย่างชัดเจนในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้

ด้านการดำเนินการบริหารแหล่งเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาจัดตั้ง คณะกรรมการดำเนินงาน บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ให้ตรงตามความสามารถและความถนัด จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการนำแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่บุคลากร ทั้งภายใน สถานศึกษาและนอกสถานศึกษาจัดสรรด้านงบประมาณ/โครงการ/กิจกรรม ให้เพียงพอทั้ง จากภาครัฐและเอกชน มีการ ประชาสัมพันธ์โครงการเพื่อระดมทรัพยากร ในการบริหารจัดการแหล่ง เรียนรู้ เพื่อจัดหาทรัพยากรวัสดุ ครุภัณฑ์ให้ เพียงพอ เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

ด้านการตรวจสอบ ติดตามการบริหารแหล่งเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนาจัดประชุมเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นในการบริหารงาน กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการนิเทศ ติดตาม และประเมินการพัฒนาและใช้แหล่งการเรียนรู้ ประชุมติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็น ระยะเวลาเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าและปัญหาในการดำเนินงาน และร่วมกันแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ และหาแนวทางในการพัฒนา จัดทำรายงานการดำเนินงานบริหารจัดการแหล่ง เรียนรู้ในสถานศึกษา อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร และมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อสาธารณะ นำผลการ ประเมินมาวางแผนพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขในการดำเนินงานครั้งต่อไป

ด้านการประเมินผลการบริหารแหล่งเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนาประชุมสรุปขั้นตอนที่ทำให้ ทราบถึงกระบวนการทำงาน ตั้งแต่วางแผน ดำเนินงาน กำกับ ติดตามการบริหารแหล่งเรียนรู้ สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกฝ่ายมีการร่วมมือกันจัดทำหลักสูตร โครงการในกิจกรรม ต่างๆเพื่อให้เป็นแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดการ ประเมินผลความพอใจของโครงการ/กิจกรรม จากนั้นนำมาวิเคราะห์ ปรับปรุง แก้ไข

ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีแนวทางการพัฒนา กำหนดหลักสูตรสถานศึกษา เป้าหมายและ ยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการอบรม และพัฒนาครูผู้สอนโดยการประเมินตามมาตรฐานของ สถานศึกษา โดยให้หน่วยงานภายนอกได้เข้ามา มีบทบาทในการร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วม กำหนดทิศทางของสถานศึกษา สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันสัมพันธ์งานของโรงเรียน งานของชุมชน ตามโอกาสที่เอื้ออำนวยหรือร่วมกิจกรรมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมปลูกต้นไม้ กิจกรรมทำความสะอาดวัด การเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน และเป็นต้น ร่วมปรึกษากับชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชน อาจจะไม่มีความรู้ ความเข้าใจเพียงพอ

ด้านระบบเทคโนโลยีการบริหารแหล่งเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนาส่งเรื่องไปยังเขตพื้นที่ การศึกษา เพื่อขอสนับสนุนระบบอินเทอร์เน็ตและจัดให้มีวิธีการสอน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็น สื่อในการสอน ลดปัญหาการขาดแคลนครู เลือกใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ดี มีความเร็วสูง และ ส่งสัญญาณครอบคลุมทุกอาคารเรียน เสริมสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยีเครื่องมือและ แหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมีการจัดระบบอินเทอร์เน็ตของสถานศึกษาให้มีการรับสัญญาณที่ดี ส่งผลให้ ผู้เรียน ได้เรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เรียนรู้ได้เร็วขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัยข้อที่ 1 การบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า

ด้านการวางแผนบริหารแหล่งเรียนรู้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร คณะครูได้กำหนด นโยบาย วัตถุประสงค์ แผนงานการบริหารแหล่งเรียนรู้ ซึ่งได้แต่งตั้งคณะทำงานอย่างชัดเจนและทำงานเป็นระบบ วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้แก่บุคลากร ครูและผู้เกี่ยวข้องในการบริหารแหล่งเรียนรู้จัดทำระบบ รวบรวม ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารแหล่งเรียนรู้ สอดคล้องกับ กุเกียรติ แดงสีดา (2563:72-73) พบว่า ด้านการวางแผน อยู่ใน ระดับมาก อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม มีการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ในการจัดแหล่งเรียนรู้อย่างชัดเจนและครูจัดโครงการ และกิจกรรมที่ใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน

ด้านการดำเนินการบริหารแหล่งเรียนรู้ อาจเป็นเพราะว่า ปฏิบัติงานตามขั้นตอน แผนงานที่ได้กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ อบรม สัมมนาให้ความรู้แก่คณะครูและบุคลากรเกี่ยวกับ วิธีการใช้ ระเบียบ มารยาท และข้อควรปฏิบัติในการใช้แหล่งเรียนรู้แต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบในการบริหารแหล่งเรียนรู้ให้สามารถใช้ได้อย่างพอเพียงมีประสิทธิภาพอำนวยความสะดวกในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ ไชยง สามะ (2563:67) พบว่า ด้านการดำเนินงาน อยู่ในระดับ มาก อาจเนื่องมาจากมีการวางแผนการใช้แหล่ง เรียนรู้ชนิดต่าง ๆ ล่วงหน้า ในระยะยาว ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับแหล่งเรียนรู้ประเภท ห้องปฏิบัติการพิเศษ ประเมินการใช้งานแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนว่าตรงตามวัตถุประสงค์การใช้งาน หรือไม่อย่างไร และ ควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอความต้องการแหล่งเรียนรู้ ต่อคณะบริหารงาน

ด้านการตรวจสอบ ติดตามการบริหารแหล่งเรียนรู้ อาจเป็นเพราะว่า มีการกำหนดวิธีการ และเครื่องมือประเมินผลการดำเนินการ การสร้างการพัฒนาและใช้แหล่งมีประชุมติดตามผลการ ดำเนินงานอย่างเป็นระยะเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าและปัญหาในการดำเนินงาน และร่วมกัน แก้ปัญหาได้ทันที่ เสริมสร้างการดำเนินงานให้ราบรื่นยิ่งขึ้น สำนวจความ คิดเห็นของบุคลากร ผู้เรียน และผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สอดคล้องกับ กรกนก พุด น้อย (2564:107) พบว่า ด้านการตรวจสอบ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับ มาก อาจ เนื่องมาจาก ผู้บริหารสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในและ นอก โรงเรียน มีการจัดการวางแผนอย่างเป็นระบบตามหลักกระบวนการบริหารตาม วงจรเดมมิง (Dem- ing cycle: PDCA) 1) การวางแผน 2) ขั้นการดำเนินงาน สร้างและพัฒนา แหล่งการเรียนรู้ 3) ตรวจสอบ ทบทวน กำกับติดตาม และ 4) การสรุปและรายงานผลการ สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ด้านการประเมินผลการบริหารแหล่งเรียนรู้ อาจเป็นเพราะว่า ประชุมสรุปขั้นตอนที่ทำให้ทราบถึงกระบวนการทำงาน ตั้งแต่วางแผน ดำเนินงาน กำกับ ติดตามการบริหารแหล่งเรียนรู้ สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกฝ่ายมีการร่วมมือกันจัดทำหลักสูตร โครงการในกิจกรรมต่างๆเพื่อให้เป็นแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดการประเมินผลความพอใจของโครงการ/กิจกรรม จากนั้นนำมาวิเคราะห์ ปรับปรุง แก้ไข สอดคล้องกับ สาวิตรี บุญพันธ์ (2563: 67) แนวทางการบริหารการจัดการแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เขตอำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิษฐ์เขต 1 มีการเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมแสดงความ คิดเห็น มีการจัดประชุมชี้แจงให้บุคลากรรับทราบเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานการใช้แหล่งเรียนรู้

ด้านหลักการมีส่วนร่วม อาจเป็นเพราะว่า มีการกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา เป้าหมายและ ยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการอบรม และพัฒนาครูผู้สอนโดยการประเมินตามมาตรฐานของสถานศึกษา โดยให้หน่วยงานภายนอกได้เข้ามามีบทบาทในการร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วม กำหนดทิศทางของสถานศึกษา สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันสัมพันธ์งานของโรงเรียน งานของชุมชน ตามโอกาสที่เอื้ออำนวยหรือร่วมกิจกรรมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมปลูกต้นไม้ กิจกรรมทำความสะอาดวัด การเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน และเป็นต้น ร่วมปรึกษากับชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชน อาจจะไม่มีความรู้ ความ เข้าใจเพียงพอ เช่น สารสนเทศและเทคโนโลยีประจำตำบล ศูนย์ผลิตภัณฑ์อาชีพ ทิศทางการ พัฒนาชุมชน การสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง เกษตรปลอดสารพิษ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังคมอยู่เย็นเป็นสุขโดยอาจทำในลักษณะการเสวนากลุ่มเพื่อร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสร้าง จะทำให้ชุมชน เห็นคุณค่าของโรงเรียน และสร้าง ศรัทธาให้เกิดขึ้นกับโรงเรียน เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาโรงเรียน ผู้เรียน โดยเชิญผู้นำชุมชน เช่น พระภิกษุ ผู้ปกครอง นักเรียน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. ฯลฯ มาร่วมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางในการ ปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับ จารุวัชร เคนพันศรี (2563:97) พบว่า หลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก อาจเนื่องมาจาก มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินงานแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน เพื่อให้สอดคล้องกับ ปริมาณงานตามภารกิจของการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ มีการนิเทศติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ด้านระบบเทคโนโลยีการบริหารแหล่งเรียนรู้ อาจเป็นเพราะว่า ส่งเรื่องไปยังเขตพื้นที่ การศึกษา เพื่อขอสนับสนุนระบบอินเทอร์เน็ตและจัดให้มีวิธีการสอน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็น สื่อในการสอน ลดปัญหาการขาดแคลนครู เลือกใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ดี มีความเร็วสูง และ ส่งสัญญาณครอบคลุมทุกอาคารเรียน เสริมสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยีเครื่องมือและ แหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมีการจัดระบบอินเทอร์เน็ตของสถานศึกษาให้มีการรับสัญญาณที่ดี ส่งผลให้ ผู้เรียน ได้เรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เรียนรู้ได้เร็วขึ้น สอดคล้องกับ ชริสา พรหมรังษ (2557:108)

พบว่า ด้านระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน อาจเนื่องมาจากบุคลากรทางการบริหารในสถานศึกษา มีการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา

อภิปรายผลวิจัยข้อที่ 2. แนวทางการพัฒนาบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า

ด้านการวางแผนบริหารแหล่งเรียนรู้ ระดมทรัพยากรจากภาคเอกชน จัดสรรงบประมาณในการบริหารแหล่งเรียนรู้บรรจุในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นระบบ ชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้วางแผนร่วมกันกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ให้ชัดเจนและปฏิบัติในทางเดียวกัน สอดคล้องกับ ชฎาพร พลกุล (2565:167) พบว่า ควรวางแผนร่วมกันกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ให้ชัดเจนและปฏิบัติในทางเดียวกัน มีการจัดประชุมครูและบุคลากรในโรงเรียนให้มีการพูดคุยและแสดงความคิดเห็นร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบของการจัดประชุมกลุ่มใหญ่ ซึ่งจะมีการจัดการประชุมทุกเดือนให้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และการจัดประชุมกลุ่มย่อย โดยทางโรงเรียนได้จัดให้มีการชมในลักษณะของการ PLC เป็นต้น

ด้านการดำเนินการบริหารแหล่งเรียนรู้ พัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียนให้ทันสมัยถูกต้อง เป็นปัจจุบัน จัดทำ Master Plan ของโรงเรียนให้ชัดเจนระบุแหล่งเรียนรู้ แต่งตั้งคณะทำงานบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจน สอดคล้องกับ จารุวัชร เคนพันศรี (2563:196) พบว่า สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะทำงานบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจน เพื่อให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนาประจำปี

ด้านการตรวจสอบ ติดตามการบริหารแหล่งเรียนรู้ นิเทศ ตรวจสอบ ทบทวน กำกับ ติดตาม อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง กำหนดเครื่องมือ วิธีการ ในการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ที่ชัดเจน ถูกต้องและเชื่อถือได้ กำหนดปฏิทินการออกนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้แหล่งเรียนรู้ สอดคล้องกับ สาวิตรี บุญยพันธ์ (2563:115) พบว่า ควรกำหนดเครื่องมือ วิธีการ ในการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ที่ชัดเจน ถูกต้องและเชื่อถือได้

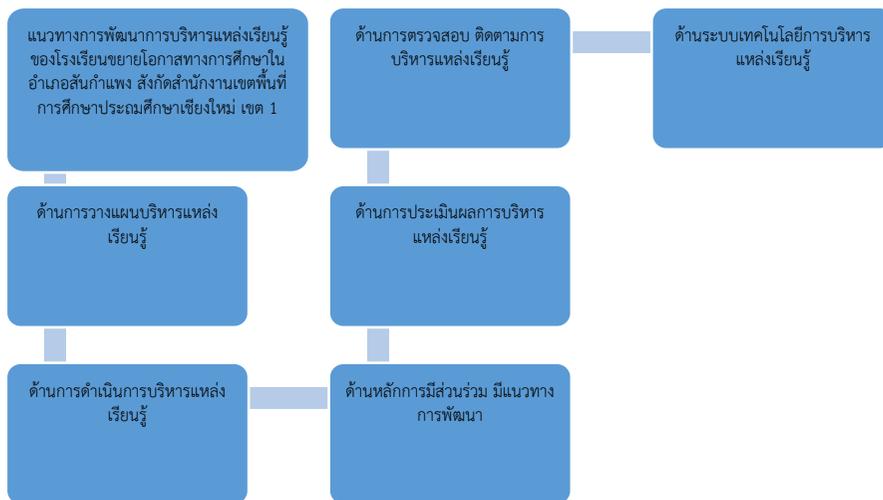
ด้านการประเมินผลการบริหารแหล่งเรียนรู้ ประชาสัมพันธ์กระจายข่าวสาร เผยแพร่แหล่งการเรียนรู้ให้บุคลากรในหน่วยงานหรือประชาชนในการใช้แหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดวิเคราะห์หาสาเหตุในการตรวจสอบหาข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการบริหารแหล่งเรียนรู้ นำไปสู่การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ยั่งยืน จัดกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการ ส่งเสริมให้นักเรียนได้นำแหล่งเรียนรู้ไปใช้ในสถานศึกษา สอดคล้องกับ ไชนุง สามะ (2563:85) พบว่า ควรกำกับ ติดตาม ประเมินแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและ

ภายนอกสถานศึกษา วิเคราะห์หาสาเหตุในการตรวจสอบหาข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเพื่อนำมาพัฒนาจุด
ด้อย

ด้านหลักการมีส่วนร่วม สถานศึกษา ครูและชุมชนร่วมกันในการ รับฟังปัญหา ข้อผิดพลาด
และข้อเสนอแนะเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารแหล่งเรียนรู้ นำหลักการและวิธีพัฒนา
ใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารแบบมีส่วนร่วม จัดทำแผนการบริหารแหล่งเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและชุมชน
ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน เพื่อหาแนวทางปรับปรุง และพัฒนาแหล่งเรียนรู้
กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะทำงานในบริหารแหล่งเรียนรู้ ให้ร่วมกันรับผิดชอบและออกความ
คิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผลการทำงานมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ชุดิมาพร เขาวนไฉ
(2562: 72) พบว่า การจัดให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในชั้นเรียน การจัดบรรยาย
ภาคของห้องเรียน การเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกมาประเมินและร่วมกันแสดงความคิดเห็นเรื่องการ
จัดบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา

ด้านระบบเทคโนโลยีการบริหารแหล่งเรียนรู้ จัดเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ แยกข้อมูลที่
เกี่ยวข้องในระบบงานต่าง ๆ ระบบที่ใช้ต้องถูกต้องเชื่อถือได้ และเป็นมาตรฐานเดียวกันและมีการ
กำหนดระบบความปลอดภัยของข้อมูลเพื่อป้องกันข้อมูลสูญหายและถูกนำไปใช้ในทางที่ผิดกฎหมาย
ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาาระบบเทคโนโลยีของโรงเรียนให้ทันสมัย
เพียงพอต่อการรับบริการของครู และนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ จัดอบรม ส่งเสริม สนับสนุน
ผู้รับผิดชอบให้มีความรู้สอดคล้องกับงาน และสามารถถ่ายทอดให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ที่แท้จริง และ
ใช้ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ขนิษฐา กาดั่ง. (2564:81-82) พบว่า มี
การนำเทคโนโลยีไปใช้ได้อย่างเหมาะสม ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตลอดเวลา สามารถลดเวลาในการ
เรียนรู้จากภายในห้องเรียนและเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ผ่านการใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มี
คุณภาพ

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 แนวทางการพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ที่มาสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแหล่งเรียนรู้ของขยายโอกาสทางการศึกษา

การบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า มีการกำหนดนโยบายส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากหลักสูตร สถานศึกษา กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน วางแผนการทำงานงานอย่างมีระบบจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ให้ตรงตามความสามารถ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการนำแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่บุคลากร ทั้งภายในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ติดตามการบริหารแหล่งเรียนรู้ จัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นในการบริหารงาน กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการนิเทศ ติดตาม และประเมินการพัฒนาและใช้แหล่งการเรียนรู้ มีการประชุม กำกับ ติดตามการบริหารแหล่งเรียนรู้ สถานศึกษา ให้ความสำคัญกับบุคคลกรทุกฝ่ายมีการร่วมมือกันจัดทำหลักสูตร มี การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา เป้าหมายและยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการอบรม และพัฒนาครูผู้สอนโดยการประเมินตามมาตรฐานของสถานศึกษา โดยให้หน่วยงานภายนอกได้เข้ามามีบทบาทในการร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมกำหนดทิศทางของสถานศึกษา สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันสัมพันธ์งานของโรงเรียน งานของชุมชน ขอสนับสนุนระบบอินเทอร์เน็ตและจัดให้มีวิธีการสอน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสื่อในการสอน ลดปัญหาการขาดแคลนครู เลือกใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ดี

สรุป และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้ทำให้ทราบข้อมูลการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ที่ได้รับการศึกษาและประเมิน ทำให้ทราบถึงปัญหา ข้อเสนอแนะ และนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1) โรงเรียนควรมี การจัดทำแผนปฏิบัติของโรงเรียนให้เป็นระบบ ชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้และปฏิบัติในทางเดียวกัน
- 2) โรงเรียนควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารแหล่งเรียนรู้ เพื่อนำผลจากการนิเทศ กำกับ ติดตามมาปรับปรุง และพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายใน สถานศึกษา
- 3) โรงเรียนควร จัดอบรม ส่งเสริม สนับสนุนผู้รับผิดชอบให้มีความรู้สอดคล้องกับงาน และสามารถถ่ายทอดให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ที่แท้จริง และใช้ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษา เรื่อง การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1
- 2) ควรศึกษา เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1
- 3) ควรศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยการใช้หลักการมีส่วนร่วม ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

References

- กนกน ก พุดน้อย. (2564). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. *วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กมลพร ภูมิพลับ. (2562). แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. *วิทยานิพนธ์ หลักสูตร*

- ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- กู้เกียรติ แดงสีดา. (2563). ยุคดิจิทัลกับแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ชนิษฐา กาทัง. (2561). การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านแม่แตดน้อย อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ชุติมาพร เขาวนไว. (2562). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1. ข้อมูลสารสนเทศ ปีการศึกษา 2566. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1.